



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: **Kfv.II.37.603/2021/5.**

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke

Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Győző és Lencs Ügyvédi Iroda

jogi képviselő1 ügyvéd

cím2

Az I. rendű alperes: Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

cím3

Az I. rendű alperes képviselője: jogi képviselő2 kamarai jogtanácsos

A II. rendű alperes:

Országos Rendőr-főkapitányság

cím⁴

A II. rendű alperes képviselője:

jogi képviselő³ kamarai jogtanácsos

A per tárgya:

idegenrendészeti ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék

19.K.701.113/2021/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 19.K.701.113/2021/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A jordán állampolgárságú felperes 1998. március 7-én utazott be Magyarország területére, amelyet követően részére kiállításra került az 1999. március 7. napjáig érvényes, jövedelemszerzés célú tartózkodási engedély, amely folyamatosan meghosszabbításra került.

A felperes 2020. február 21-én egyéb célú tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmet terjesztett elő az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest megyei Regionális Igazgatóságán, amely a kérelmet a 2020. június 2-án kelt, 106-1-23354/18/2020-T számú határozatával elutasította, egyben a felperest az Európai Unió tagállamainak területéről Jordánia területére kiutasította; egyidejűleg kötelezte a felperest, hogy az Európai Unió tagállamainak területét a határozat jogerőssé válásától számított legfeljebb 30 napon belül bármely határátkelőhelyen keresztül hagyja el. Határozatát Budapest Rendőrfőkapitánya 2020. május 12-én kelt, 01000/19567-3/2020.ált. számú véleményére alapította, amely szerint a felperes tartózkodása veszélyezteti Magyarország közrendjét, köz- és nemzetbiztonságát.

[2] A felperes fellebbezése folytán eljáró I. rendű alperes 2020. augusztus 12-én kelt, 106-T-17005/5/2020. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, egyidejűleg a felperest az Európai Unió tagállamainak területéről Jordánia területére kiutasította. Kötelezte a felperest, hogy az Európai Unió tagállamainak területét a határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül bármely határátkelőhelyen keresztül hagyja el. Az I. rendű alperes a határozatában hivatkozott a II. rendű alperes 2020. július 17-én kelt, 29000/18739-1/2020.ált. számú véleményére, amelyben a II. rendű alperes fenntartotta Budapest Rendőrfőkapitánya azon véleményét, hogy a felperes tartózkodása veszélyt jelent Magyarország közrendjére és közbiztonságára, ezért az egyéb célú tartózkodási engedély meghosszabbításának elutasításával, egyben a felperesnek az Európai Unió tagállamainak területéről történő kiutasításával egyetértett. A II. rendű alperes véleményében rögzítette, hogy a Salgótarjáni Rendőrkapitányság 1960/1998.bü. számon orgazdaság elkövetése miatt indított eljárást a felperes ellen. A Pesti Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) 12.B.V.31.638/2017/66. számú ítéletében orgazdaság büntette miatt a felperest 220 óra közérdekű munkára ítélte, valamint 1.587.500 forint vagyonekobzást rendelt el vele szemben. A PKKB 16.B.10.932/2018/20. számú ítéletében társtettesként elkövetett orgazdaság vétsége miatt 80 napi tétel (80.000 forint) pénzbüntetésre ítélte a felperest. A BRFK II. Kerületi Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztálya a felperes és társai ellen folytatott nyomozást, amelynek iratait vádemelési javaslattal küldte meg a Budapesti II. és III. Kerületi Ügyészségnek; a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán nyomozás van folyamatban a felperes ellen kínálással, átadással, forgalomba hozattal, vagy azzal kereskedéssel elkövetett egészségügyi termék hamisításának büntette miatt. A II. rendű alperes a véleményében rámutatott, hogy az orgazdaság bűncselekményének elkövetése nem az utóbbi években kezdődött, hiszen 1998-ban is folytattak a felperes ellen büntetőeljárást. Az, hogy a felperes a korábbi bűncselekménye hátrányos jogkövetkezményei alól büntetőjogi értelemben mentesült, nem jelenti azt, hogy a véleményalkotás során ne lehetne felhasználni a korábban elkövetett bűncselekményei során felhalmozódott információkat. A felperes a korábban elkövetett bűncselekményt figyelmen kívül hagyva, újabb bűncselekmények elkövetésével kapcsolatban került gyanúsítottként kihallgatásra. Az a tény, hogy a felperes ellen jelenleg is büntetőeljárás van folyamatban, valamint egy negyedik orgazdaság miatt is vádemelési javaslattal kerültek a nyomozás iratai továbbításra az ügyészség felé, erősíti azt, hogy a felperes semmilyen módon nem tartja tiszteletben a Magyarországon érvényben lévő törvényeket, sorozatosan követ el orgazdaságot és az ítéleteket, a bűncselekmények súlyát nem kellő mértékben méri fel, azt csekély súlyúnak ítéli. Kiemelte, hogy az orgazdaság járulékos bűncselekmény, az csak a más által elkövetett vagyon elleni bűncselekményből származó dologra, költségvetési csalásból származó, vámellenőrzés alól elvont, nem közösségi árura, vagy jövedéki adózás alól elvont termékre követhető el, tehát az orgazdaság alapja egy másik bűncselekmény elkövetése. A II. rendű alperes álláspontja szerint a felperes nem tanúsít jogkövető magatartást, nem tartja be az alapvetően elvárható magatartási szabályokat sem, ezért a tartózkodása veszélyezteti Magyarország közrendjét, közbiztonságát.

[3] Az I. rendű alperes mindezzel egyetértve megállapította, hogy a felperes tartózkodása közbiztonsági kockázatot jelent. Megjegyezte, hogy a fogadó állam területén eltöltött idő önmagában nem jelenti a társadalomba való sikeres beilleszkedést. Mivel a közbiztonságért felelős szerv különleges szakértelemmel rendelkezik annak megítélésére, hogy a felperes veszélyt jelent-e Magyarország közrendjére, közbiztonságára, ezért a döntése során hangsúlyosan értékelte a II. rendű alperes véleményét és figyelemmel volt arra, hogy nem merült fel olyan adat, amely miatt a II. rendű alperes álláspontja megkérdőjelezhető lenne. Kitért arra, hogy a jogszabály nem azt várja el, hogy biztosan prognosztizálható legyen egy újabb jövőbeli elkövetés, hanem csupán a veszély fennállását kívánja meg. Az a tény, hogy a felperes nem tartotta be sem az európai, sem a magyar jogszabályokat és vele szemben a magyarországi tartózkodás ideje alatt büntetőeljárás indult és büntetés került kiszabásra, a társadalmi integráció csekély mértékét mutatja. Hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.159/2017/8. számú ítéletére, amely kimondta, hogy az ügy elbírálása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a rendőrhatalóság tájékoztatás vagy szakvélemény formájában hozza az információt az idegenrendészeti hatóság tudomására, annak tartalma bír relevanciával, az abban foglaltaktól az idegenrendészeti hatóság nem tekinthet el. Az I. rendű alperes határozatát a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 18. § (1) bekezdés a) pontjára és 13. § (1) bekezdés h) pontjára alapította.

A kereseti kérelem és a védírat

[4] Az I. rendű alperes határozata ellen a felperes terjesztett elő keresetet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az I. rendű alperes új eljárásra kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a BRFK nem adhat nyilatkozatot, illetve szakvéleményt arról, hogy a felperes tartózkodása veszélyezteti Magyarország nemzetbiztonságát, mert erre nem jogosult. Azzal is érvelt, hogy a BRFK véleménye nem köti az I. rendű alperest, továbbá, hogy az I. rendű alperes a tényállást nem tárta fel. Érvelése szerint figyelembe kell venni, hogy a bíróság mindkét alkalommal enyhe ítéletet hozott, továbbá, hogy a korábbi cselekmények csekély súlyúak. Kifogásolta, hogy az I. rendű alperes olyan bűncselekményre is hivatkozott, amely már nem szerepel a bűnügyi nyilvántartásban, és arra is utalt, hogy a felperesnek a 22 évi magyarországi tartózkodása alatt csupán két alkalommal lett büntetőjogi felelőssége megállapítva. Azzal is érvelt, hogy Jordánia az utazásra nem javasolt országok listáján szerepel, továbbá a végrehajtás felfüggesztése körében hivatkozott arra, hogy a felperes családi életközösségben szeretne élni feleségével és gyerekeivel.

[5] Az I. rendű alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte.

[6] A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

A jogerős ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[8] Hivatkozott a Harmtv. 13. § (1) bekezdés a) és h) pontjaira, továbbá a Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 50. § (1) bekezdésére. A tényállás-tisztázási kötelezettség körében megállapította, hogy az I. rendű alperes a tényállást a döntéshozatalhoz szükséges mértékben feltárta, a megállapított tényállásból okszerű következtetéseket vont le. Kiemelte, hogy a Harmtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt feltétel vizsgálata kapcsán – a Vhr. 50. § (1) bekezdésére figyelemmel – az I. rendű alperes megalapozottan és jogszerűen kereste meg a II. rendű alperest, és helytállóan vonta a mérlegelés körében a közrendi-közbiztonsági vélemény megállapításait.

[9] Utalt a Kúria 2/2015. KJE számú jogegységi határozatára, és hangsúlyozta, hogy a közrend, közbiztonság veszélyeztetettsége kapcsán nincs jelentősége annak, hogy a felperes büntetőjogi értelemben már mentesült a korábbi elítélésekhez kapcsolódó hátrányos jogkövetkezmények alól, mert nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely tiltaná azon büntetőeljárások adatainak figyelembevételét, amelyek vonatkozásában a törvényi mentesülés már bekövetkezett. Rámutatott, hogy a felperes több alkalommal követett el orgazdaságot, legutóbb egészségügyi termék hamisításának büntette miatt ítélte el a bíróság, jelenleg is több büntetőeljárás van ellene folyamatban. Az orgazdaság egy olyan járulékos vagyon elleni bűncselekmény, amely egy másik vagyon elleni bűncselekmény elkövetését feltételezi. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes nem tanúsít Magyarországon jogkövető magatartást, újabb és újabb bűncselekményeket követ el, újabb és újabb büntetőeljárások indulnak ellene. Nyilvánvaló, hogy nem tartja tiszteletben Magyarország jogszabályait, cselekményei súlyát nem méri fel, és célja nem a normák elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés. Az I. rendű alperes ezért a rendelkezésre álló adatokból okszerűen következtetett arra, hogy a felperes tartózkodása veszélyezteti Magyarország közrendjét, közbiztonságát, hiszen a bíróság által kiszabott büntetések sem riasztják vissza attól, hogy folytassa a bűncselekmények elkövetését.

[10] Utalt arra, hogy az I. rendű alperes az ártatlanság vélelmét nem sérthette meg, mert egyrészt annak a büntetőeljárásban kell érvényesülnie, másrészt a folyamatban lévő büntetőeljárások kapcsán az I. rendű alperes nem tett olyan megállapítást, hogy a felperes a terhére rótt bűncselekményt elkövette. Az idegenrendészeti eljárás tárgya nem a felperes bűnösségének megállapítása, hanem annak a kérdésnek az eldöntése volt, hogy a felperes a bűncselekmények sorozatos elkövetésével méltó-e a Magyarországon való tartózkodásra. Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy Jordánia az utazásra nem javasolt országok közé tartozik, mert az egyrészt nem akadályozza az országelhagyási kötelezettség előírásának, másrészt az a határozat végrehajtása körében tisztázandó kérdés, e körülmény a határozatot nem teszi jogszerűtlenné.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[11] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az alperesi határozat elsőfokú határozatra kiterjedő megsemmisítését, és az elsőfokú hatóság új eljárásra utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[12] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta az ügyben releváns tényállást rögzíteni a családi kapcsolatok körében. E körben előadta, hogy a felperesnek házastársa és két kiskorú gyermeke van, a házastársa közös kiskorú leánygyermekére tekintettel gyógykezelési célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik, tekintve, hogy állandó felügyeletre és gondoskodásra szorul, ugyanis a gyermek gyógykezelés célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik, tekintve, hogy egyéb betegségei mellett mentálisan súlyosan retardált. A felperes fiúgyermeké pedig gyermekkori autizmussal él, és közepes fokú mentális retardációban szenved. Erre tekintettel, mivel a felperes házastársa folyamatosan a felperessel közös kiskorú leánygyermekre felügyel és róla gondoskodik, nem képes jövedelemszerző tevékenységet folytatni. Kiemelte, hogy amennyiben a felperes tartózkodási engedélyének meghosszabbítása elutasításra kerülne, és a felperes az országból kiutasításra kerülne, akkor a felperes a családjától elszakadna, vagy pedig arra kényszerítené a családtagokat, hogy kövessék a felperest származási országába.

[13] Kifejtette, hogy a felperes keresetében az azonnali jogvédelem körében utalt a családi kapcsolatai sérelmére, ennek ellenére a jogerős ítéletben az elsőfokú bíróság nem foglalkozott a felperes családtagjaival, illetve a családi együttéléshez való jog esetleges sérelmével. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság már a keresetben foglalt hivatkozásokra figyelemmel sem mulaszthatta volna el a felperes családi együttéléshez való jogos sérelmének vizsgálatát, továbbá az elsőfokú bíróságnak hivatalból is vizsgálnia kellett volna, hogy a felperes tartózkodási engedély hosszabbítása iránti kérelme milyen módon érinti a felperes kiskorú gyermekeinek mindenek felett álló érdekét. E körben hivatkozott az Alkotmánybíróság 57/1991. (XI.8.) AB határozatára, a Gyermekek Jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény 2. cikkére, 3. cikkére, 4. cikkére, 6. cikkére, 7. cikkére, 9. cikkére, 24. cikkére, 27. cikkére, 37. cikkére, az Alapjogi Charta 24. cikkére, és az Alaptörvény XXVI. cikkére. Elemezte a gyermek mindenek felett álló érdekét az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága értelmezésében. Arra hivatkozott ennek alapján, hogy mind a közigazgatási szerveknek, mind pedig az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna tárnia a tényállást a felperes családi kapcsolatai, így a kiskorú gyermekeivel való kapcsolata vonatkozásában, például megállapítva a felperes magyarországi tartózkodásának hosszát, azt, hogy a gyermekei milyen korúak, milyen egészségi állapotban vannak, mennyiben szorulnak rá édesapjuk támogatására. Ennek hiányában az I. rendű alperesi határozat a Harmtv. 92/C. § 10. pontja alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 61. §-ába, a jogerős ítélet pedig a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) bekezdésébe ütközik.

[14] Felülvizsgálati kérelmében a családi együttéléshez való jogsérelme körében hivatkozott az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJEE) 8. cikkére, a 7. számú kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkére, az EJEE hatékony jogorvoslathoz való jogról szóló 13. cikkére, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) által kimunkált, az EJEE 3. cikkét, 5. cikkét, 8. cikkét érintő eljárási garanciákra vonatkozó esetjogára, továbbá az EJEE 8. cikk (1) bekezdését érintő bírósági jogértelmezésre (családi élet fennállása, magánélet fogalma, a jog tartalma, a 8. cikk (2) bekezdése, történt-e beavatkozás a felperes magán- és családi életébe). A perbeli esetre vonatkoztatva arra hivatkozott, hogy a felperes 1998 óta, azaz közel 23 éve Magyarországon él jogszerűen, mely idő alatt családi kapcsolatai jöttek létre, így a felperes megfelel az erősebb védelem alatt álló, az EJEB jogértelmezése szerinti, a hosszútávon jogszerűen tartózkodó, a fogadó országban családi kapcsolatokkal rendelkező migráns fogalmának (settled migrants). A felperes

tartózkodási engedélykérelem meghosszabbításának elutasítása és kiutasítása érvelése szerint egyértelműen az EJEE 8. cikk által védett magán/családi élethez való jogába való beavatkozásnak minősül, a magyar hatóságoknak, bíróságoknak pozitív kötelezettsége áll fenn ezen jog biztosítása kapcsán. Azon vizsgálat körében, hogy a beavatkozás jogszerű-e, vagyis, hogy a törvényben meghatározott esetben történt-e, törvényen alapult-e az alperesi döntés, arra hivatkozott, hogy a felperes által elkövetett bűncselekményekre alapított közbiztonsági veszély megállapítása nem megalapozott, így a családi együttéléshez és magánélethez fűződő jog korlátozása nem tekinthető legitimnek. A tekintetben, hogy a beavatkozás szükséges, illetve arányos-e az adott ügyben, arra hivatkozott, hogy a magán- és családi élet együttélése csak szükséges, arányos mértékben korlátozható. Minden esetben követelmény, hogy az állami beavatkozás egy ténylegesen létező, nyomós közérdeket szolgáljon, és fennálljon az arányosság követelménye, azaz az intézkedés az előző feltételek fennállása esetén is csak akkor jogszerű, ha az illető korlátozás egyúttal indokolt is, vagyis arányban áll az általa kitűzött céllal. Elemezte az EJEB joggyakorlatát (Üner v. Hollandia ügy, Nunez v. Norvégia ügy, Berrehab v. Hollandia ügy, Berrehab v. Hollandia ügy, Beldjoudi v. Franciaország, Moustaquim v. Belgium ügy, AA kontra Egyesült Királyság ügy) és azok alapján arra a megállapításra jutott, hogy a felperest összesen három alkalommal ítélték el vagyon elleni bűncselekmény, orgazdaság miatt, illetve egészségügyi termék meghamisítása miatt, egy esetben csak eljárást indítottak ellene, mely vádemelés nélkül zárult, két eljárás pedig jelenleg is folyamatban van, ezeket eleve nem lehet az értékelés körébe vonni. Érvelése szerint egyik bűncselekmény sem minősül súlyosnak, figyelemmel azok jellegére és a kiszabott büntetésekre. Megjegyezte, hogy a felperest 2017-ben, illetve 2018-ban ítélték el a bűncselekmények elkövetése miatt, vagyis a II. rendű alperes négy és három év elteltével helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felperes közbiztonsági veszélyt jelent. Előadta, hogy a felperes 23 éve él jogszerűen Magyarországon, továbbá, hogy a felperes családtagjai is jordán állampolgárok, amely ugyan elméletileg könnyebbé tenné a kiutasítás célországába történő visszailleszkedésüket, de a gyermekek Magyarországon születtek, tehát kulturálisan is jelentősebb mértékben kötődnek Magyarországhoz, ráadásul egészségi állapotuk okán sem lenne megfelelő számukra a kiutasítás célországa. A felperes valódi családi kapcsolatban él feleségével hosszú idő óta, és nem utal semmilyen adat arra, hogy a feleségének köze lenne a bűncselekményekhez. Előadta, hogy a gyermekek 3, illetve 11 évesek, vagyis egyikük kifejezetten kisgyermek, másikuk is igen fiatal. A felperesnek, illetve házastársának nincsenek rokonai a származási országban, a felperes további családtagjai letelepedett státusszal élnek Magyarországon. A felperes házastársa jelenleg is a súlyosan beteg lánygyermekükre felügyel, őt gondozza, tehát semmilyen jövedelemszerző tevékenység folytatása nem lenne tőle elvárható a kiutasítás célországában. A gyermekek kapcsán elsősorban súlyos egészségi állapotuk okán aggályos, hogy a kiutasítás célországában is ugyanolyan megfelelő egészségügyi ellátásban tudnának részesülni, mint Magyarországon. Hangsúlyozta, hogy a felperes súlyosan beteg lánygyermeké gyógykezelési célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik, vagyis az idegenrendészeti hatóság is elismerte, hogy Magyarországon szorul egészségügyi ellátásra. Ezen túlmenően a gyermekek Magyarországon születtek, ezzel az országgal áll fenn kulturális és szociális kapcsolatuk. A felperes az elmúlt 23 év alatt teljes mértékben integrálódott Magyarországon, beszéli a magyar nyelvet, régóta nem tartózkodott huzamosabb ideig Jordániában, családtagjai, rokonai már egyáltalán nem élnek ott. Minderre és a gyermekek mindenképp felett álló érdekére tekintettel, a felperes családi együttéléshez fűződő jogának korlátozása a közbiztonsági veszélyre figyelemmel nem tekinthető arányos korlátozásnak.

[15] A közbiztonsági veszély értékelése és az ártatlanság vélelmének sérelme körében előadta, hogy a folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel történő valódi, közvetlen és

súlyos közbiztonsági veszély megállapítása és az ebből következő joghátrány, az erre alapított tartózkodási jog megvonása szoros összefüggésben van a büntetőjogi felelősség megállapításával. Rögzítette, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperes állásfoglalására alapítottan állapította meg, hogy a felperes veszélyt jelent a közrendre, közbiztonságra, és erre tekintettel tagadta meg a felperes tartózkodási engedélyének meghosszabbítását. Megállapítható tehát, hogy az I. rendű alperes joghátrányt alkalmazott a felperessel szemben a folyamatban lévő büntetőeljárás miatt (megvonta a tartózkodási jogát), arra alapítottan, hogy a folyamatban lévő büntetőeljárásból kifolyólag a felperes közrendi, közbiztonsági veszélyt jelent, vagyis a büntetőeljárás folyamatban léte és a joghátrány elszenvedése között szoros okozati kapcsolat áll fenn. Megítélése szerint a büntetőeljárás folyamatban létre alapított közrendi, közbiztonsági veszély megállapítása és az ártatlanság védelmének védendő tartalma között szoros összefüggés állapítható meg. A közrendi, közbiztonsági veszély megállapítása ugyanis kizárólag azon a feltételezésen alapulhat, hogy a felperes elkövette, elkövethette a terhére rótt bűncselekményt. Nem lehet fel ebben a vonatkozásban olyan többlet-tényállási elem, amely értékelhető lenne a közbiztonsági veszély megállapítása vonatkozásában azon túlmenően, hogy megalapozottan feltételezhető, hogy a felperes bűncselekményt követett el. Minden olyan körülmény, amely ehhez kapcsolódik, csak ebben a kontextusban értelmezhető, nem pedig olyan többlet-körülményként, amely megalapozná az ártatlanság védelme alkotmányos alapelveinek tartalmi lényegétől való függetlenséget. Vagyis önmagában a bűncselekmény megalapozott gyanúja kerül értékelésre olyan körülmény vonatkozásában, amely aztán kógens módon eredményezi a joghátrányt, a tartózkodási jog megszűnését. Így az ügyféllel szemben pusztán a megalapozott gyanújára figyelemmel alkalmaznak olyan joghátrányt, amely később nem lesz reparálható, mert a tartózkodási engedélyét a felperes már nem tudja megszerezni jogszerű módon akkor sem, ha a büntetőeljárásban nem állapítják meg jogerősen a büntetőjogi felelősségét.

[16] Arra is utalt, hogy a Vhr. 50. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes jogosult volt véleményt adni a közbiztonsági veszély fennállásáról, azonban a jogszabály nem jelöli ki szakhatóságként ezen eljárásban a rendvédelmi szervet, és nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely alapján a véleménye kötelező lenne az I. rendű alperesre vagy az elsőfokú hatóságra, az mint okirati bizonyíték vehető figyelembe a közbiztonsági veszély fennállásával kapcsolatban, e tekintetben az I. rendű alperesnek indokolási kötelezettsége lett volna. Minderre tekintettel a Kp. 85. § (5) bekezdésébe ütközően okszerűtlen az a bizonyíték-értékelés, amely kizárólag a véleményeket veszi figyelembe, minden további tényállás-feltárás és saját indokolás nélkül. Ezen gyakorlat szerint a rendvédelmi szerv véleménye szakhatósági állásfoglalásként funkcionál, azonban erre nincs jogszabályi felhatalmazás. Nem vitatta, hogy a rendvédelmi szerv szakértelemmel rendelkezik, azonban ha nincs szakhatóságként nevesítve, akkor nincs lehetősége az alperesnek kizárólagosan figyelembe venni a véleményét.

[17] Hangsúlyozta, hogy önmagában bűncselekmény elkövetése nem alapozhat meg közbiztonsági veszélyt a jövőre nézve. Érvelése szerint nem megalapozott az az ítéleti álláspont, amely szerint a bűncselekmények elkövetéséből a jogkövető magatartás hiányára lehet következtetni, ez önmagában ugyanis nincs összefüggésben a közbiztonsági veszély fennállásával. Hangsúlyozta, hogy a felperes mindegyik alkalommal csekély súlyú bűncselekményt követett el, amelyeket a bíróságok enyhe szankcióval sújtottak. Arra is hivatkozott, hogy az elkövetett bűncselekményekre figyelemmel a rendvédelmi szerveknek korábban is lehetőségük lett volna a felperes tartózkodási engedély visszavonását kezdeményezni, erre azonban nem került sor.

[18] Kiemelte, hogy mivel az I. rendű alperesi határozat kiutasító rendelkezést is tartalmaz, az I. rendű alperesnek a Harmtv. 51. § (1) bekezdése alapján hivatalból vizsgálnia kellett volna a visszaküldési tilalom fennállását, amely elmaradt, és ezt a jogszabálysértést az elsőfokú bíróság elmulasztotta figyelembe venni. Utalt arra, hogy a Vhr. 124. § (3) bekezdése alapján a menekültügyi hatóságnak kötelező véleményt kellett volna adni a visszaküldési tilalom fennállása körében.

[19] A felperes felülvizsgálati kérelem-kiegészítésében arra hivatkozott, hogy a Vhr. 124. § (3) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban is a menekültügyi hatóságot kellett volna megkeresni a visszaküldési tilalom vonatkozásában beszerzendő vélemény kiadása érdekében, amivel szemben az I. rendű alperes a saját szervén, vagyis az Idegenrendészeti Hatóságon belüli osztályt, az Igazgatási és Ügyeleti Főosztályt kerete meg. Érvelése szerint figyelemmel arra, hogy a menekültügyi hatóság a Vhr. 124. § (3) bekezdése szerint kvázi szakhatóságnak minősül, így a megkeresés elmaradása a Harmtv. 92/C. § 24. pontja folytán alkalmazandó Ákr. 123. § (1) bekezdés b) pontja alapján semmis, és a semmisségi okot az elsőfokú bíróságnak a Kp. 85. § (3) bekezdés a) pontja alapján hivatalból kellett volna figyelembe venni, az az ügy érdemére kiható lényeges eljárási jogszabálysértés.

[20] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati eljárás tárgya a Kp. 115. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet, amelyet az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelem keretei között eljárva hoz meg. A Kp. 117. § (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben nem lehet hivatkozni új jogalapra, és olyan új tényre, körülményre, amely nem volt sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárás tárgya. A felperes ezzel szemben felülvizsgálati kérelmében több olyan új tényre, jogalapra, körülményre hivatkozott, amelyek nem képezték az elsőfokú eljárás tárgyát. Kiemelte, hogy a felperes keresetében kizárólag a végrehajtás felfüggesztésével kapcsolatban adta elő, hogy továbbra is együtt szeretne élni feleségével és gyermekeivel, érdemben keresetének jogalapját a családi életével kapcsolatos hivatkozás nem képezte. Arra is hivatkozott, hogy a Harmtv. 18. § (1) bekezdés a) pontjának kógens szabályozása alapján jogszerűen járt el, amikor annak megállapítása után, hogy a felperes tartózkodása veszélyes a közrendre, illetve a közbiztonságra, a tartózkodás további feltételeinek vizsgálatától eltekintett. A felperes felülvizsgálati kérelem kiegészítésével kapcsolatban hivatkozott az OIF Szervezeti és Működési Szabályzat [1/2019. (X.17.) OIF utasítás] 1.2.12.2. pontjára, amely szerint az Ügyeleti és Védelmi Igazgatási Osztály ad véleményt a visszaküldési tilalom kapcsán.

[21] A II. rendű alperes a felülvizsgálati eljárás során nem tett nyilatkozatot.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.

[23] A perbeli esetben az I. rendű alperes az elsőfokú határozat helybenhagyásával a felperes tartózkodási engedélyének meghosszabbítása iránti kérelmét elutasította, a felperest egyidejűleg az Európai Unió területéről Jordánia területére kiutasította. Határozatában azt

állapította meg a II. rendű alperes véleménye alapján, hogy a felperes magyarországi tartózkodása veszélyt jelent Magyarország közrendjére és közbiztonságára.

[24] A felperes keresetet nyújtott be az I. rendű alperes határozata ellen, amelyben az I. rendű alperesi határozat közrendi, közbiztonsági megállapításait támadta, továbbá, hogy a hatóság a tényállást nem tisztázta, egyidejűleg keresetében kérte a határozat végrehajtásának felfüggesztését is (a Kp. hatályba lépése óta helyesen: azonnali jogvédelem elrendelését). Ez utóbbi körben hivatkozott arra, hogy továbbra is családi életközösségben szeretne élni feleségével és gyermekeivel.

[25] Tekintettel arra, hogy a felperes keresetében nem jogszabálysértésként, hanem az azonnali jogvédelem iránti kérelem indokaként hivatkozott a családi életközösség védelmére, az elsőfokú bíróság e körben ítéletében nem foglalt állást, mert helyesen ismerte fel, hogy a családi életközösségben maradásra a felperes nem az alperesi határozat jogsértéseként, keresete részeként, hanem az azonnali jogvédelem iránti kérelem indokaként hivatkozott.

[26] A Kúria e körben hangsúlyozza, hogy a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatára csak abban a körben kerülhet sor, amelyben a felperes az alperesi határozat jogszerűségét vitatja, és keresetében e körben jogszabálysértésre hivatkozik. Az elsőfokú bíróságnak az ennek megfelelő kereseti hivatkozásokat kell elbírálnia ítéletében. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak nem kellett a felperes azonnali jogvédelem iránti kérelme indokaként előadott családi életközösség védelmére hivatkozása körében a tényállást feltárnia, e körben ítéletében nem kellett érdemben állást foglalnia, ennek hiányában pedig a Kúria felülvizsgálati eljárást nem folytathat le.

[27] A felülvizsgálati kérelemben az alperesi határozatra vonatkozó új jogszabálysértésre nem lehet hivatkozni, a jogerős ítélet jogszerűsége ugyanis kizárólag a keresetben megjelölt okból sérelmezhető. Olyan kérdésben ugyanis, ami nem volt a kereset tárgya, nincs helye felülvizsgálati eljárásnak. Felülvizsgálati kérelem a Kp. 115. § (1) bekezdése alapján – többek között – jogerős ítélet ellen nyújtható be, az a kérdés pedig, ami nem képezte a jogerős ítélet tárgyát, mert azt a felperes a keresetében nem kifogásolta, nem képezheti a felülvizsgálati eljárás tárgyát.

[28] A felperes hivatkozott ugyan arra felülvizsgálati kérelmében, hogy az elsőfokú bíróságnak hivatalból is vizsgálnia kellett volna, hogy a felperes tartózkodási engedélykérelem meghosszabbításának elutasítása a kiskorú gyermekek mindenek felett álló érdekét milyen módon érinti, erre vonatkozóan azonban releváns jogszabályi rendelkezést nem jelölt meg, a Kp. 85. § (3) bekezdése pedig, amely a bíróság által hivatalból vizsgálandó jogszabálysértéseket jelöli meg, e körülményt nem tartalmazza, így a felperes ezen hivatkozása nem volt alapos.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelmében ezek mellett azzal is érvelt, hogy sérült az ártatlanság védelme, mert az I. rendű alperes folyamatban lévő büntetőeljárás alapján állapította meg, hogy a felperes közrendi, közbiztonsági veszélyt jelent. A Kúria hangsúlyozza, hogy az ártatlanság védelme a bűnösség és a büntetőjogi felelősség fogalmaival operál, amelyek a közigazgatási jog fogalomtárában nem találhatók meg.

[30] Mindemellett arra helyesen hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében, hogy folyamatban lévő büntetőügyeket sem a II. rendű alperes nem vehet figyelembe közbiztonsági, közrendi véleményének kialakítása során, sem pedig az I. rendű alperes a II. rendű alperes véleményén alapuló határozatának meghozatala során. A perbeli esetben azonban ilyen nem történt. A II. rendű alperes véleményében ugyan valóban felsorolta a felperessel szemben folyamatban lévő eljárást és nyomozásokat is, azonban szöveges véleményében kifejtette, hogy összességében az állapítható meg, hogy a felperes nem tartja tiszteletben a Magyarországon érvényben lévő törvényeket, sorozatosan követ el orgazdaságot, a bűncselekmények súlyát nem kellő mértékben méri fel, azt csekély súlyúnak ítéli. A II. rendű alperes véleményét tehát nem a felperessel szemben folyamatban lévő eljárásokra, nyomozásokra alapította, hanem a felperes által elkövetett, és jogerősen megállapított bűncselekményekre. A folyamatban lévő büntetőügyek kapcsán azok elkövetésére nem hivatkozott, azokat más módon, okszerűen, az egyéb körülményekkel együttesen értékelte. Így végső soron a felperes „ártatlanság vélelmének megsértésére” történt hivatkozása nem fogott helyt.

[31] A Kúria a felperes II. rendű alperes véleményének kötőerejével kapcsolatban előadott hivatkozása tekintetében kiemeli, hogy arra helyesen utalt a felperes, hogy lényegi különbség van a között, hogy egy adott hatóság véleményt vagy szakhatósági állásfoglalást ad, mert míg a vélemény egy bizonyíték, addig a szakhatósági állásfoglalás az Ákr. 55. § (1) bekezdése alapján az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára kötelező. Tekintettel arra, hogy a perbeli esetben a II. rendű alperes a Vhr. 50. § (1) bekezdése alapján véleményt és nem szakhatósági állásfoglalást ad ki a közbiztonság kérdésében, az I. rendű alperes a perbeli esetben jogosult lett volna a II. rendű alperes véleményét felülmérlegelni.

[32] Az I. rendű alperes határozatának indokolásában a II. rendű alperes véleményén és annak rövid értékelésén túl egyéb megállapítás valóban nem szerepel, mindez azonban az alábbiakra tekintettel a perbeli esetben nem eredményezte a határozat jogszabálysértő voltát. A felperes a keresetében arra ugyan helyesen hivatkozott, hogy a terhére rótt bűncselekmények csekély súlyúak, továbbá, hogy az elítélések 2017-ben és 2018-ban történtek, a felperes által elkövetett bűncselekmények azonban azt a II. rendű alperesi megállapítást alátámasztják, hogy a felperes nem tartja tiszteletben a Magyarországon érvényben lévő törvényeket, a kapott ítéleteket, nem méri fel a bűncselekmények súlyát, azt csekély súlyúnak ítéli. A II. rendű alperesi véleményben foglaltak a felperesi bűnözői életmódot alátámasztják, márpedig a II. rendű alperes a közrend, közbiztonság veszélyeztetésére vonatkozó véleményét erre alapította. Minderre tekintettel a perbeli esetben nem merült fel olyan körülmény, ami a II. rendű alperes véleményének felülmérlegelését indokoltta tette volna az I. rendű alperes által, továbbá jogszabálysértés sem történt azáltal, hogy az I. rendű alperes kizárólag a II. rendű alperes véleményére alapította határozatát, mert a Harmtv. 13. § (1) bekezdés h) pontja és a 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján Magyarország közrendjének, közbiztonságának veszélyeztetése a tartózkodási engedélykérelem meghosszabbítását önmagában kizáró körülmény.

[33] A visszaküldés tilalma körében jogszabálysértés nem volt megállapítható, mert mind az első-, mind a másodfokú eljárás során megkeresésre került az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Igazgatósági és Ügyeleti Főosztálya, amely a Vhr. 124. § (3) bekezdése alapján nyilatkozott, hogy a visszaküldés tilalma a perbeli esetben nem áll fenn (2020. május 15.

napján kelt 106-Ji-1/546/2020. és 2020. július 16. napján kelt 106-Ji-1/1219/2020. számú iratok). Az I. rendű alperes Szervezeti és Működési Szabályzat 1.2.12.2. f) pont alapján e kérdésben az Ügyeleti és Védelmi Igazgatási Osztály jogosult volt nyilatkozatot tenni.

[34] Végül pedig önmagában az, hogy a visszaküldés tekintetében a menekültügyi hatóság, illetve az I. rendű alperes nyilatkozni köteles, nem jelenti azt, hogy őt a bíróságnak a Kp. 25. § (2) bekezdése alapján perbe kell állítania, arra is figyelemmel, hogy az I. rendű alperes valószínűsítette meg (mindkét) a közigazgatási cselekményt.

[35] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[36] *A keresettel nem támadott, és így az elsőfokú ítélettel nem érintett kérdések a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatók.*

[37] *Az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság által beszerzendő vélemény felülmérlegelésére indokolt esetben van lehetőség.*

[38] *A közrend, közbiztonság vizsgálata körében a folyamatban lévő büntetőeljárás ténye nem alapozhatja meg bűncselekmény elkövetésére történő következtetést, a folyamatban lévő büntetőeljárás alapját képező báncselekmények az egyéb tények és körülmények együttes összevetésével értékelhetők (ártatlanság vétele).*

Záró rész

[39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[40] A Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az I. alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megtérítésére. A Kúria az I. alperes által felszámított költségből a tárgyaláson való részvételre felszámított 30.000 forintot nem állapította meg, figyelemmel arra, hogy a Kúria tárgyaláson kívül bírálta el a felülvizsgálati kérelmet. A II. rendű alperesnek a felülvizsgálati eljárás során nem merült fel költsége, így arról a Kúria nem rendelkezett.

[41] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőséget a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. december 8.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró